

KERKBLAD VOOR DE PROTESTANTSE GEMEENTE TE FRANEKER

29 ste jaargang, nummer 11
vrijdag 4 november 2022

**De kopij voor de volgende nummers
inleveren uiterlijk donderdag 24 november (nr. 12)
en donderdag 5 januari 2023 (nr. 1)**

Naar wie gaat mijn verdriet

naar wie gaat mijn verdriet
naar wie liever zelf getroost wordt
of wie weg kijkt
en de pijn niet ziet
waar moet ik er mee heen
ik kan het niet alleen
naar wie gaat mijn verdriet
met wie kan ik er over praten
wie wil mijn zorgen kennen
en wie niet
ik kan het niet alleen
vroeger had je God en kon je bidden
vroeger dacht je ach het komt wel goed
vroeger ging je nooit verloren
nu weet je niet waar je het zoeken moet
naar wie gaat mijn verdriet
ik wil er niemand mee belasten
ieder heeft zelf meer dan genoeg
ik laat het in een lied
daar gaat mijn verdriet.

Freek de Jonge

Gedicht aangeleverd door Afke Huistra

- Activiteitenboekjes zijn te verkrijgen bij het kerkelijk bureau.

MEDITATIE DOOR: DS. SYTZE YPMA

Als het noodlot toeslaat

Afgelopen zondag, 23 oktober, voeren we na een paar dagen Terschelling terug naar de wal. We zaten op de Friesland. Op het achterdek wapperde als altijd de Nederlandse driekleur. Maar dit keer hing die halfstok. Niet vanwege een rouwauto met overledene aan boord, zoals de traditie is, maar - een rilling ging over mijn rug - vanwege het drama dat vrijdag 21 oktober om 7.15 uur het eiland en heel Friesland had meegezogen. Een noodlottige botsing. Het Schuitengat werd een zwart gat. Twee mensen overleden, twee vermist. Het noodlot waaierte verder uit, de doden en vermisten kregen namen, families, verenigingen, scholen, dorpen en steden die met hen in deze tragedie getroffen werden. Eén van de overledenen is een vader en één van de vermisten is zijn zoon die in de herfstvakantie een dagje met heit meeging. Dat je lieve kind vermist is, dat hij niet samen met zijn vader in een dienst van afscheid betreurd

kan worden omdat zijn lot nog onbekend is, dat is erger dan erg. Als het noodlot toeslaat treur je, rouw je of schreeuw je het uit. Als je kind vermist is, dan voert je dat naar een gekmakend gebied van wanhoop. Daarom is de diepste hoop dat hij gevonden wordt. Tot zolang breidt het zwarte Schuitengat zich zeewaarts uit.

Het noodlot, het komt voor veel mensen in onze omgeving heel dichtbij. Wat kunnen wij, mensen die eromheen staan, doen? Aan ons is het om het onder ogen te zien, zoals het is. Empathisch er te zijn, in gesprekken, in gebeden en in stilte, mee te voelen hoe erg het is voor de nabestaanden, voor ieder die bij hen hoort, ook voor de bemanning van beide schepen, de verantwoordelijken en hun families.

Gebeurtenissen kleuren ons gemoed. Dit drama op zee deed en doet dat. Daarnaast is het vooral de oorlog in Oekraïne en het noodlot dat de bevolking daar treft, dat ons bezighoudt. Voeg daar de klimaatcrisis en die andere, zoals energie-, stikstof- en huizen crisis aan toe, en je kunt als mens door angst en depressie bevangen raken. Mensen voelen het noodlot en angst is hun reactie daarop. ‘We zitten in de eindtijd,’ hoor ik mensen zeggen. Het is belangrijk zulke opmerkingen serieus te nemen. Maar erin meegaan is een ander verhaal. Of we in een eindtijd zitten? Dat is maar de vraag. En ik betwijfel het. Waar we wel in zitten, is in een eindig tijdperk, namelijk dat van het geloof in (economische) groei en technische vooruitgang als onze grootste gelukbrengers. Het einde van dit tijdperk noodzaakt ons, om anders over de invulling van ons leven na te gaan denken en om wereldwijd en lokaal met elkaar te zoeken naar nieuwe levensstijlen.

Noodlot kent vele gezichten. Ook onder de overledenen die we zondag 20 november tijdens de Laatste Zondag van het Kerkelijk Jaar gedenken zijn mensen en families door het noodlot getroffen, van ziekte tot plotselinge of te vroege dood. Vanuit zo’n verlies gaan mensen met vallen en opstaan verder, maar wel in een vreemde nieuwe tijd, in de tijd ‘erna’, vanaf de sterfdatum van hun dierbare voor altijd anders. In Manu Keirse’s boek over verlies en verdriet lees ik over het begrip ‘chronische rouw’. Er is een rouw die blijft, die misschien wel tijden van eb en vloed kent, maar niet over gaat. Als je door een ongeluk blijvend gehandicapt raakt, of door ziekte niet meer kunt wat je altijd zo graag deed, dan kan dat chronische rouw met zich meebrengen. Dat is ook een gezicht van ’t noodlot.

Wat troost in die situatie? Van Rachel staat geschreven dat zij ontroostbaar was. Dan troost erkenning van je ontroostbaarheid, niet opdringerig, door jezelf en anderen. Daarnaast kan het troost geven te weten dat mensen voor je bidden om draagkracht. En dat mensen stil en zacht zijn voor je, om je heen zijn.

Ik sla mijn ogen op naar de bergen. Vanwaar komt mijn hulp? roept de psalmist in Psalm 121. Vanwaar? Zo is het vertaald, maar er staat in de grondtekst eigenlijk ‘vanuit het niets’ komt mijn hulp. Er staat eigenlijk geen vraag, maar een beschrijving. Dat wil zeggen, als ik met lege handen sta en niks meer heb, als ik het allerdierbaarste kwijt ben, dan kan mij totaal onverwacht en onaangekondigd iets geschonken worden dat me optilt en verder draagt, dit gehavende leven door.

Dat dit wonder je ten deel mag vallen.

KERKDIENSTEN

Zondag 6 november

10.00 uur Martinikerk: ds. R.P. Wind, Oogstdienst

9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam: ds. T.T. Osinga, Frjentsjer

Zondag 13 november

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma, Jubileumviering 600 jaar Martinikerk
Oecumenische Dienst

Zondag 20 november

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma, Eeuwigheidszondag

Zondag 28 november

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma, Viering Heilig Avondmaal

BIJ DE DIENSTEN

Zondag 6 november

Martinikerk 10.00 uur:

Oogstdienst

Voorganger: ds. Roger Wind

Ouderling van Dienst: Rolf Bremmer

Diaken: Djoke de Boer, Gerrit van der Schaar

Lector: Hanneke Vlietstra

Organist: Fred Veenstra

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie ziekendienst

Kindernevendienst/Oppas: Keimpe en Corina Pols

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: Bram Boekema

Geluid en camera: Jan Eising en Sybe Swart

Klokluider: Derk Boddeüs

Vandaag is het Oogstdienst. Dat is de opvolger van de Dankstond voor Gewas (en Arbeid) die in onze kerken op de eerste woensdag van november werd gevierd. Een samenkomst na het binnenhalen van de oogst, waarin vooral in agrarische streken de collectezak extra werd gevuld! Of dat vandaag de dag nog zo is vraag ik me af.

Wij vieren het een beetje anders op deze zondag. In de kerk staat fruit dat daar door u is afgeleverd op zaterdag tussen 10 en 12 uur. Door nijvere vrijwilligers is dat in bakjes gedaan en die door de diaconie zijn verspreid over de huizen. De overgebleven bakjes staan achter in de kerk en u kunt die na de dienst meenemen en vanmiddag bezorgen op het adres dat er op vermeld staat. Kleine moeite, groot plezier!

De lezingen zijn vanmorgen Jesaja 1, 18-26 en Lucas 19, 41-48. Het gaat over een geëmotioneerde Heer, tot tranen toe geroerd en daarna razend! Inderdaad; de intocht in Jeruzalem. Verdriet en woede over de stad en de tempel, over de hardleersheid van mensen en de arrogantie van de macht. Maar de vrede in de hemel daalt in Christus af naar de harten van de mensen. Hij gaat zijn ongekende gang. En de tempel die wordt afgebroken zal in drie dagen weer worden herbouwd.

R.P.Wind

Na de dienst is er **géén koffiedrinken** in verband met het rondbrengen van de fruitbakjes door de gemeenteleden.

Zondag 6 november

Martinikerk 19.00 uur:

Welkomstdienst

Voorganger: ds. Henk-Jan de Groot uit Burgum

Organisatie: IEC (Interkerkelijke Evangelisatie Commissie)

Zie uitgelicht elders in De Binding

Zondag 13 november

Martinikerk 10.00 uur:

Jubileumviering 600 jaar Martinikerk

Oecumenische Dienst

M.m.v. schola cantorum

Voorganger: pastor Dorenda Gies en ds. Sytze Ypma

Ouderling van Dienst: Nynke Aly Miedema

Diaken: Annet Walinga, Carla van der Kooi

Lector: Hiele Walinga

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Kindernevendienst/Oppas: Ilse Douma, Sophie Bartlema

Koster: Sikke Dijkstra

Beeldpresentatie: Kees Stal

Geluid en camera: Harmen Westra en Jan Roorda

Klokluider: Rikert Nijkamp

Koffieschenken: Matty Tasma, Trijntje Stellingwerf, Tineke Kampen

Koffiedrinken na de dienst

In deze feestelijke dienst komen toen en nu, de Martinikerk 600 jaar geleden en in het heden, bij elkaar. Dat komt tot uitdrukking in het oecumenisch karakter van de dienst. Het komt ook tot uiting in de muziek. Want enkele onderdelen van de dienst worden gezongen door zogenoemde schola.

Een *schola cantorum* was in de middeleeuwen in de katholieke kerk het pauselijke zangkoor. De zangers van onze schola deze ochtend zijn Jos Manshande, Wim Velthuis, Gerard Vlutters, Aimé Wijffels en Cees van der Veer.

Ds. Sytze Ypma

Zondag 20 november

Martinikerk 10.00 uur:

Eeuwigheidszondag / Gedachtenis van de overledenen

Voorganger: ds. Sytze Ypma, ds. Roger Wind, pastor Ilse Douma

Ouderling van Dienst: Hinke Dijkstra

Diaken: Willem Koopmans, Bettie Vlieger

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie KIA

Kindernevendienst/Oppas: Nynke Roelofsen, Wilma Haan

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: Berend Bosgra

Geluid en camera: Jan Eising en Bram Boekema

Klokluider: Femme Nauta

Koffieschenken: Jan Havenga, Jeanet Veenstra, Jellie Banga

Koffiedrinken na de dienst

Deze zondag noemen we de namen van de dierbaren die dit jaar zijn gestorven. We omringen hen met liefde en steken een kaars aan ter nagedachtenis. Dit jaar klinken 43 namen. We noemen ze een voor een. We lezen twee teksten die uit de liturgie van de Allerheiligen zondag komen, Matteus 5: 1-12 en Openbaring 7: 2-4 en 9-17.

Ds. Sytze Ypma

Zondag 27 november

Martinikerk 10.00 uur:

1^e Advent

Viering Heilig Avondmaal

Voorganger: ds. Sytze Ypma

Ouderling van Dienst: Hieke Joustra

Diaken: Willem Koopmans, Djoke de Boer, Annet Walinga, Bettie Vlieger, Gerrit van der Schaar

Lector: Hanneke Roelofsen

Organist: Jochem Schuurman

Rondgangscollecte: Humanitas NW-Friesland, zie project uitgelicht elders in deze Binding

Kindernevendienst/Oppas: Saranke Stehouwer, Frouwkje Bartlema

Koster: Appie Reitsma

Beeldpresentatie: Pieter Oosterhof

Geluid en camera: Jan Roorda en Jan Eising

Klokluider: Onno de Vegt

Koffieschenken: Carla van der Kooi, Marie Steinfort, Trijntje Stellingwerf

Koffiedrinken na de dienst

In deze tijden advent vieren is belangrijk en bijzonder, want de vraag ‘Wat komt er op ons af?’ hangt in de lucht. ‘Komen’ en ‘toekomst’ zijn ook de grote thema’s van Advent. Wie komt en wat is zijn of haar boodschap? We lezen 2 Samuel 11: 1, 14-27 en Matteus 24: 32-44. De vraag van deze zondag is, wat leren we van David en van de vijgenboom.

Ds. Sytze Ypma

De diensten worden uitgezonden via www.kerkomroep.nl en via www.youtube.com

WIJK NOORD

Onder Wijk Noord vallen:

Kaatsersbuurt ouderling: mw. H.G. Joustra

Het War

Sexb. Vaartplan ouderling: S. Broersma

Keningspark ,Witzens 1 en 2 ouderling H. Dijkstra-van der Zee

Hamburgerrak pastoraal werker: J. Speelman

Professorenbuurt

Schalsumerplan

Saxenoord en pastor Ilse Douma

Saxenstate

Froonacker ouderling A. Douma-Miedema

WIJK ZUID

predikant: ds. S. Ypma

Onder Wijk Zuid vallen:

Binnenstad

Vliet / Tuinen compagnon H.E. Bron

Catsbuurt / Frisia ouderling R.H. Bremmer

Parkbuurt ouderling: P. Sieperda-Breidenbach

Noorderbleek

Oostwoudbuurt

**Bangabuurt
Watertorenbuurt**

**Plan Zuid en
Over de Brug**

Roordastate

Theresia

Botniahuis

Dorpen

Tzum

pastoraal werker mw. S. Oosting
pastoraal werker L.G. Visser-Attema
pastoraal werker H. Bron
ouderling b.t.: L. Benders-van der Wal

Afscheid contactpersoon en oproep

Voor de L. Doniastraat en de W. Westrastraat zijn wij op zoek naar een nieuwe contactpersoon. Hierbij een oproep aan gemeenteleden die in deze wijk wonen, om deze taak op zich te nemen. Het gaat om ongeveer 15 adressen. Wil jij een steentje bijdragen in het omzien naar elkaar, dan kun je je aanmelden bij het Kerkelijk Bureau 0517 393200 of bij mij. Wil je weten wat de taak is van de contactpersonen, dan informeren wij je graag.

Piety Sieperda, wijkouderling

Ouderenpastoraat

Op **donderdag 3 november** is er weer een pastorale koffiemorgen in Saxenoord- de Zonnebloem. Inloop vanaf 10.15 uur. We beginnen om 10.30 uur. Ook op **1 december** is er een koffiemorgen. Wees van harte welkom!

Vieringen in diverse huizen:

Saxenoord 18 nov. om 16.00 uur o.l.v. ds. Osinga

Roordastate 25 nov. om 19.00 o.l.v. ds. S. Ypma

Froonacker 25 nov. om 10.00 o.l.v. ds. Osinga

Theresia 9 dec. om 19.00 uur o.l.v. pastor D. Gies

Ontvang een hartelijke groet van Ilse Douma

Afspraken over begrafenissen in november

In onze gemeente zijn er regelmatig begrafenissen. Om dit als pastores samen te kunnen dragen, hebben we daar de volgende afspraken over gemaakt:

1. Ds. Sytze Ypma verzorgt de rouwdiensten van gemeenteleden in wijk Zuid en uit de dorpen.
2. Ds. Roger Wind of pastor Ilse Douma verzorgt de rouwdiensten voor wijk Noord.

3. Pastor Ilse Douma verzorgt de rouwdiensten van gemeenteleden woonachtig in Saxenoord en Saxenstate.

Met een hartelijke groet,
ds. S. Ypma
ds. R. P. Wind
pastor I. Douma

UIT DE KERKENRAAD

Interim Voorzitter : Wessel Veenstra
Secretaris: e-mail: scriba@pkn-franeker.nl

Uit de Kerkenraad van 26 oktober 2022

Beste zusters en broeders,

Inmiddels hebben we als Kerkenraad, namens de Protestantse Gemeente Franeker, het initiatief genomen om asielzoekers/vluchtelingen op te nemen die gestrand zijn in Ter Apel, daar nog niet binnen kunnen en buiten slapen. Aanvankelijk stelden we ons gebouw `De Rank` ter beschikking voor het opnemen van 3 families/gezinnen voor 6- tot 8 weken. We zochten (en kregen) nauw overleg met `de Skûle Welzijn` die we vroegen om de inzet- en planning van vrijwilligers te regelen. Ook is daar, in de persoon van Petra van der Zee, al veel ervaring met de opvang van vluchtelingen in gemeente Waadhoeke. In de voorbereiding maakten we allerlei plannen en om een paar details te noemen: er dienden douches te worden geplaatst of in de omgeving gevonden, er moest meer kookgelegenheid komen. Zowel voor douchen als koken zijn units voorhanden, maar die hebben krachtstroom nodig. Dat hebben we niet. Ook zou het gebouw niet meer (nauwelijks meer) beschikbaar zijn voor andere activiteiten. De was moest ook gedaan kunnen worden. Dat probeerden we te regelen via de kledingbank in de Dijkstraat en die was er nog niet klaar voor. Toen kregen we de tip van `de Skûle` om eens te kijken naar de wasserette op camping `Bloemketerp`.

Een lang verhaal kort, eigenaar van Recreatiepark `Bloemketerp`, Piet Homminga, kwam met een nieuwe idee. Huur 3 vakantiewoningen, direct na de herfstvakantie: gezinnen hebben eigen privacy, eigen douche, eigen koken, eigen wifi/tv/afwasmachine, kunnen gebruik maken van de wasserette. We kwamen tot goeie afspraken en we kunnen, zo het nu lijkt, alles betalen van dagvergoedingen die we krijgen van het COA (Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers) te weten: 50 euro per persoon per dag. We hebben met elkaar beslist als Kerkenraad/Gemeente, gebruik te maken van de vakantiewoningen. We hebben doorgegeven aan het INLIA, een christelijke organisatie die zich al heel lang bezighoudt met vluchtelingenopvang e.d. dat we vanaf 27 oktober gasten kunnen ontvangen, minimaal 12, maximaal 22. `De Skûle` stelde als voorwaarde: je moet tussen de 15-20 vrijwilligers aanmelden. We hadden al eerder contact gezocht met alle geloofsgemeenschappen in Franeker en vroegen, hoe zij er tegenover stonden. Allen reageerden positief en zo zijn er oproepen gedaan op allerlei plekken in Franeker. We wilden als Kerkenraad ook juist graag contact met andere geloofsgemeenschappen. We geloven immers allen in dezelfde God en wat zou het fijn zijn om door dit project meer verbinding met elkaar te krijgen?

Voor wijk Noord hebben we vooralsnog besloten een kerkelijk werker aan te trekken voor 2 dagen per week. Navraag bij het mobiliteitsbureau van PKN Utrecht leerde, dat zowel ambulante predikanten en kerkelijk werkers schaars zijn en in onze provincie op dit moment niet beschikbaar zijn. We zijn zo eigenwijs, wel enkele personen te benaderen, want de zorg voor het wijkwerk en het pastoraat in wijk Noord vinden we als Kerkenraad zeer belangrijk. Gelukkig worden we nu nog steeds goed ondersteund door ds. Roger Wind en Ilse Douma van het ouderenvestpastoraat.

Op het moment dat jullie dit lezen, hebben we op zondag 30 oktober 2022, in de eredienst in de Martinikerk, afscheid genomen van ambtsdragers. Voor zover ze niet aanwezig konden zijn, hebben we

onze dank bij hen thuis overgebracht door middel van een bos bloemen en kaartje. Ook hebben we in de Kerkenraad aandacht besteed aan het afscheid. Grote dank aan Hanneke Roelofsen, ouderling, Liesje Haanstra, ouderling scriba, Arjo Osinga, ouderling en Harm Haitsma, voorzitter en Sietske Osinga, pastoraal werker.

Natuurlijk ook weer geweldig, dat er nieuwe mensen bereid zijn om een ambt of taak te vervullen in onze Kerkenraad. Zij zijn plechtig bevestigd in de feestelijke eredienst als ambtsdragers en andere functies in dienst van God en zijn gemeente. Welkom ouderlingen: Hugo Visser, Gerard de Raaf en Tjerk Fokkema en als diakenen: Jellie Banga en Hiele Walinga en als pastoraal bezoekers: Hiltje Oosterhof-Bekker, Haije Bartlema en Jan Huisman. Jelle Jan Burggraaff als nieuwe kerkrentmeester. We hebben het na de dienst gevierd met een stukje `Oranjekoek` als de symbolische `Kers op de taart`!

Blijven nog vacant de functie van ouderling-scriba en voorzitter. De tijd dringt en het is belangrijk, dat deze ambten worden ingevuld en ik doe een vriendelijk doch klemmend beroep op jullie, om namen aan te dragen of je zelf beschikbaar te stellen voor deze mooie functies. Uit een levendige gemeente als die van ons, met enkele duizenden leden, gaat dat toch lukken!

Vanaf nu zit onze interim-predikant ds. Henk van den Bosch ook bij elke vergadering van het Moderamen en Kerkenraad. Een tussentijds mondeling verslag van ds. Henk van den Bosch had in de kern de volgende boodschap, na de eerste tientallen gesprekken die hij heeft gevoerd: er gaat veel GOED in onze gemeente. Een knappe organisatie. Positief! Een belangrijke stap die volgens ds. van den Bosch zou moeten worden gezet, (zijn eerste voorzichtige conclusie) is, dat we als verschillende geledingen krachtiger kunnen worden en meer verbinding met elkaar krijgen, wanneer we in de Kerkenraad ook bespreken (op individueel niveau) wat onze drijfveer is om dit vrijwilligerswerk als vertegenwoordigers van de gemeente te doen. Wat drijft ons/motiveert ons spiritueel. Vanuit ons Geloof in God. Die verbinding, elkaar beter kennen, weten van elkaars drijfveren, vormt nog meer een sterke Kerkenraad, waar meer samenhang is tussen de geledingen. Wat blijft, is zijn positieve indruk, dat het meeste goed gaat in onze gemeente. Ds. van den Bosch is nog niet klaar en gaat nog meer gesprekken voeren met mensen uit onze gemeente en met z'n allen bliken we al even vooruit. Graag willen we met elkaar bespreken wie we als kerk van de toekomst in Franeker willen zijn. Onze missie en visie formuleren. Hoe betrekken we jonge gezinnen en kinderen/jeugd bij de kerk. Hoe vullen we erediensten in. Is er in de toekomst een kleinere Kerkenraad? Een grotere vrijwilligersorganisatie, in plaats van een grote Kerkenraad met verplichtingen in het ambt voor vier jaar. Wellicht meer korte vrijwilligersprojecten. Geen Moderamen meer? en zo meer; Met andere woorden, in de ontwikkeling die we hebben ingezet, zijn er ook grote kansen om weer te herbezinnen en de blik vooruit te richten. Onze gemeente nog levendiger maken dan ze nu al is!

In de Kerkenraad werd door onze enthousiaste jeugdouderlingen Marije en Nynke-Aly aandacht gevraagd voor invulling van het team voor de Kindernevendienst en ook een heel duidelijk standpunt: weinig- en soms geen kinderen, we gaan DOORRR! We spraken af een jeugd opbouwwerker van PKN in te schakelen om ons te adviseren en een bijeenkomst te organiseren van jonge gezinnen en te sonderen: hoe komt het nou dat jullie er niet zijn? En meer vragen. Wellicht gaat dit goede inzichten bieden: `Hoe verder te gaan met jeugd en jonge gezinnen`

Vanuit de geloofsgemeenschap in `de Voorhof` is er al een lange traditie, namelijk het organiseren van een kerstdiner op 2^e Kerstdag. Door Corona kon dit enkele jaren niet en werden maaltijden bezorgd bij mensen die alleen zijn en/of eenzaam, die geen sociaal netwerk hebben. Ook dit jaar vroegen de initiatiefnemers van `de Voorhof`, Marion van Wijnen en Ans Tolsma of we als Protestantse Gemeente wilden aansluiten en ook vroegen we bij dit eerste overleg vertegenwoordiging van de RK Parochie en andere geloofsgemeenschappen. We besloten het samen te gaan organiseren in de Martinikerk voor rond de 100 mensen en het VERSCHIL met vorige jaren is: organisatie van het diner niet op 2^e Kerstdag, maar tussen de Kerstdagen en de Jaarwisseling, te weten op 28 december 2022. Het is mooi, dat we zo als diverse geloofsgemeenschappen mogen aansluiten bij wat al jaren het initiatief was van onze zusters en

broeders in `de Voorhof`. Hierover later meer. Er is meer te vertellen en er gebeuren nog veel meer goeie dingen!

Blijft het belangrijkste van alles, onze drijfveer waarom we doen wat we doen: ons Geloof. Onze God, Zijn zoon Jezus Christus, de Heilige Geest.

Ds. Sytze Ypma leidde onze Kerkenraad in met de prachtige tekst uit Psalm 119 waarin we tot onze God bidden: `Uw woord is als een lamp, een helder licht een schijnsel op mijn pad, een eeuwig baken dat in de duisternis mijn schreden richt` Vertrouwen we daar op, dan kunnen we bergen verzetten!

Hartelijke groet (en altijd aanspreekbaar/bereikbaar)
namens de Kerkenraad,
Wessel Veenstra
interim-voorzitter Protestantse Gemeente Franeker

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Voorzitter: D. Tolsma
Secretaris J. de Vries-Fokkema
Penningmeester: S. Douma

Geef vandaag voor de kerk van morgen

Actie Kerkbalans 2023 komt eraan

In januari doet onze gemeente mee aan de Actie Kerkbalans 2023. Tijdens deze actieperiode zullen we u als kerkleden om een financiële bijdrage vragen, zodat we ook in 2023 kunnen doen waar we als kerk voor staan. Het thema van de Actie is 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'. Want ook in de toekomst willen we samen kerk-zijn en naar elkaar omzien. Van betekenis zijn voor mensen die verdieping en ontmoeting zoeken. Uitnodigend zijn voor jonge mensen die hun leven nog voor zich hebben.

Daar hebben we uw steun bij nodig. Want als kerk krijgen we geen subsidie. De financiële bijdrage van onze leden is noodzakelijk om te kunnen bestaan. Vandaar dat we onze gemeenteleden van 18 jaar en ouder ieder jaar om een bijdrage vragen.

Gemeenteleden, waarvan de e-mailadressen bekend zijn bij het kerkelijk bureau, ontvangen half december van dit jaar al een mail. U kunt dan eenvoudig, via onze website, uw bijdrage toezeggen. In die mail staan instructies hoe u dit kunt doen.

Indien geen e-mailadres bij ons bekend is, of indien u liever op een andere wijze uw bijdrage wilt toezeggen, dan ontvangt u tussen 14 en 28 januari 2023 een brief met het verzoek om bij te dragen. We hopen dat we weer op u mogen rekenen! Dankzij uw bijdrage kan de kerk van waarde blijven voor al haar leden en plannen maken voor de toekomst.

Door vandaag te geven, kan de kerk blijven doen waar ze al eeuwenlang voor staat. **Op naar de kerk van morgen!**

J. de Vries-Fokkema
secretaris kerkrentmeester

Grafrechten

De kerkrentmeesters van de Prot. Gem. Franeker hebben het voornemen de grafrechten welke rusten op de onderstaande graven, eind 2022 te doen toekomen aan de gemeente Waadhoeke. Alle graven zijn in de lijst vermeld, ook die waar contact met belanghebbenden heeft plaatsgevonden.

Grafnummer	Naam (overleden)	
A06-263	Jouke K. Heeringa (1954), Grietje Mulder (1945)	
A06-264	Hiltje J. Mousuia (1920), HK Heeringa (1989)	
C/01/08	Geertje Prinsen (1970), Sytzes Alkema (1966)	
C/06/294	Harmen de Vries (1912), Aukje Terpstra (1949)	
Id.	Nalatenschap M. de Vries Miedema (1992)	
C/12/006	Atje Steinfort (1957), Hijltje Keestra (1961)	
C/13/012	Ijtje Sangers (1970), Jogchum Tamminga (1959)	
H/06/28	Rimmert de Vries (1972), Marijke Miedema (1992)	
L/02/16	Geelina Bosma (1952)	
L/02/27	Gerrit Wiersma (1938), Anna De Groot (1972)	

Indien u als nabestaande of belanghebbende de grafrechten op uw naam wilt laten overschrijven verzoeken wij u dit kenbaar te maken bij het kerkelijk bureau, 0517 – 393200 of kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

J. Bouwman
kerkrentmeester

Energie

Ook wij krijgen te maken met stijgende energiekosten. We moeten rekening houden met een verdriedubbeling van de kosten. Om deze reden hebben wij het huidige gebruik nader bekeken. De Martinikerk wordt ruim voor de dienst warm gestookt. Wij hebben de koster gevraagd om de gasverwarmers nu pas vlak voor de dienst aan te zetten ook gaan we kijken of we met minder stralers kunnen werken. Het kan dus zijn dat de kerk iets minder warm is dan u gewend bent. Op de lange termijn zullen wij de mogelijkheden voor het verduurzamen van de Martinikerk nader onderzoeken.

Ook voor De Rank zien wij mogelijkheden om te verduurzamen. Op dit moment wordt er een duurzaamheidsscan uitgevoerd. Wij willen de mogelijke energiebesparende maatregelen zoveel mogelijk mee nemen in het bestaande onderhoud.

Dick Tolsma,
Voorzitter college van Kerkrentmeesters

INCASSOKALENDER

FONDS:

Actie Kerkbalans
Zending

INCASSODATUM:

28 november
28 november

COLLECTEN EN GIFTEN

Voor alle ontvangen giften via de bank en via de QR-code en via de collectezakken in de kerk, heel hartelijk dank!

Collectebonnenverkoop: Kerkelijk Bureau, Zilverstraat 36 (tijdens kantooruren tussen 09.00 uur en 12.00 uur). Er zijn drie soorten bonnen (€ 0,50; € 1,00; € 2,00 per bon); op een kaart zitten 20 bonnen. Betaling bij voorkeur per bank NL37 RABO 0320 4020 29 o.v.v. het aantal bonnen.

DIACONIE

Voorzitter: W. Koopmans
Secretaris: D. de Boer-Boutsma

OOGSTDIENST 2022

Na 2 jaar geen oogstdienst vanwege corona willen we **zondag 6 november** dit weer met z'n allen gaan vieren. In dankbaarheid willen we met onze zieken, ouderen en gemeenteleden welke het laatste halfjaar een dierbare verloren hebben, de oogst delen. Dit doen we in de vorm van een fruitbakje.

Zoals bekend brengen we de bakjes zondag na de kerkdienst op de aangegeven adressen.

Velen rekenen altijd weer op uw komst en bij sommigen staat de koffie al klaar.

Zaterdag 5 november kunt u, tussen 10 en 12 uur, het fruit naar de kerk brengen. Graag via de achter ingang van de Martinikerk. Eventuele giften voor de aankoop van fruit zijn uiteraard ook van harte welkom.

's Middags worden de bakjes door een 10-tal vrijwilligsters klaar gemaakt.

In de namiddag neemt de diaconie de bezorging in Saxenoord, Saxenstate, Froonackerflat, Westerpoort en Botniahuis op zich.

De resterende bakjes staan zondagmorgen keurig uitgesteld, voorzien van een naam en adres sticker, op lange tafels achter in de kerk. Dit geeft altijd weer een feestelijk gezicht.

De bedoeling is dat u na de kerkdienst de resterende bakjes mee neemt naar het aangegeven adres. Een kleine moeite waar u veelal veel dankbaarheid voor terug krijgt.

We hopen weer veel fruit (of giften) te mogen ontvangen.

Zo laten we zien dat we samen gemeente zijn!

Mocht u zich echter als "oudere" (80 +) nog zo jong voelen en liever nog geen fruitbakje wilt ontvangen, dan kunt u dit kenbaar maken bij de ziekdienst.

Voor vragen kunt u altijd terecht bij;

Lotty de Beer
Aukje van Nimwegen
Nellie Ferwerda
Tine Palma

HUIS-AAN-HUIS COLLECTE KERK IN ACTIE

Vorig jaar hebben veel gemeenteleden gehoor gegeven aan de oproep van de diaconie om te collecteren voor de vluchtelingenkinderen in Griekenland. Er is toen ruim € 1900 opgehaald. Ook dit jaar wordt in november deze collecte georganiseerd door Kerk in Actie, maar de diaconie heeft besloten om deze keer niet mee te doen. Er wordt op allerlei gebied inzet gevraagd van vrijwilligers, met name voor de opvang en begeleiding van vluchtelingen is dit urgent. Daarom heeft de diaconie deze keuze gemaakt.

Misschien zijn er gemeenteleden, die regelmatig aan Kerk in Actie doneren, telefonisch benaderd door KIA om te helpen met collecteren. Dat is dit jaar dus niet nodig. Misschien dat de diaconie volgend jaar wel meedoet met de collecte, dan hopen wij opnieuw een beroep op u te mogen doen.

Namens de diaconie,
Djoke de Boer

Beste allemaal,

Hier een kleine update vanuit Zuid-Afrika. Sommigen van u kennen ons misschien nog wel van de presentatie die we vorig jaar hebben mogen houden in de kerk voor ons vertrek naar Zuid-Afrika. Voor degenen die ons nog niet kennen, wij zijn Martin en Tirzah Hofman uit Leeuwarden en samen met onze 3 kinderen wonen en werken wij nu ongeveer een jaar in de sloppenwijken van Knysna Zuid-Afrika. Dit met als doel God's liefde uit te delen aan de mensen die het daar zo nodig hebben.

Alweer bijna een jaar voorbij, wat vliegt de tijd en wat is er een hoop gebeurd. Wat komt er veel op je af als gezin als je geëmigreerd bent. Zoals het wennen aan een nieuwe taal, cultuur en valuta bijvoorbeeld. Maar zeker ook voor onze 3 kinderen. Van een Nederlandse school naar een Zuid-Afrikaanse school, in uniform en vergeleken met Nederland erg strenge regels. Maar wat zijn we als ouders trots op ze! Ze doen het toch allemaal maar! Qua werk is er ook genoeg gebeurd. We draaien nu de meeste programma's van Immanuel Ministries, zoals kinder- en tienerclubs, elke dag het voedselprogramma voor kinderen die nog niet naar school gaan, bijbelstudies geven, evangelisatie en nog veel meer. Het zoeken naar een juiste balans tussen werk en gezin is soms best nog wel een grote uitdaging.

Maar ondanks dat het een pittig jaar was als gezin (we zijn bijvoorbeeld 5x verhuisd dit jaar) gaat het goed met ons en zijn we de Heer enorm dankbaar voor alle zegen die we mogen ervaren. We willen u als kerk enorm bedanken voor uw betrokkenheid en hopen u in de toekomst als wij weer een keer in Nederland zijn te mogen ontmoeten.

Wilt u op de hoogte blijven van onze werkzaamheden en hoe het met ons gaat als gezin hier in Zuid-Afrika? U kunt ons dan volgen via Facebook of op Youtube onder de naam: Martin en Tirzah in Zuid-Afrika. Wilt u onze nieuwsbrief ontvangen, stuurt u dan een mailtje naar: m_hofman@hotmail.com
Meehelpen kan ook. Op de volgende website kunt u daar meer informatie over vinden:
www.filadelfia-zending.nl. Project "Knysna Zuid-Afrika.

Tot een volgende keer!
Groeten en zegen,
Martin en Tirzah Hofman

Avondmaalscollecte

Op **27 november** aanstaande wordt het Heilig Avondmaal gevierd. De collecte wordt deze zondag besteed aan Humanitas NW-Friesland. De voorzitter van deze stichting heeft de volgende informatie gestuurd.

Humanitas is een in 1945 opgerichte vereniging op algemene grondslag met afdelingen in het hele land. De afdeling Noordwest Friesland is werkzaam in de gemeenten Harlingen, Waadhoeke, Terschelling en Vlieland. Humanitas is er voor mensen die samen met een vrijwilliger op eigen kracht iets willen veranderen aan hun situatie.

In Noordwest Friesland ondernemen we de volgende activiteiten:

- Vriendschappelijk huisbezoek. Speciaal voor 65plussers, met weinig sociale contacten, die nog zelfstandig wonen.
- Voorlezen, hulp bij taal en huiswerk. Voor kinderen van 0 tot 12 jaar, die moeite hebben met taal of huiswerk, waarvan de ouders zelf onvoldoende steun kunnen bieden.
- Thuisadministratie. Voor mensen, die moeite hebben zelf hun financiën op orde te houden. Denk daarbij ook aan belastingaangiftes, kwijtscheldingen, toeslagen, maar ook aan de huidige energiecrisis en de toenemende kosten van levensonderhoud.
- Kindervakantieweken. Samen met andere afdelingen worden zomerkampen georganiseerd voor kinderen, voor wie het niet gewoon is om op vakantie te gaan.
- Decemberactie. Een tas met verrassingen voor gezinnen met kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar.
- Efkes Dwaan. De klussendienst van Humanitas.

Dit kunnen we allemaal doen door gemeentelijke subsidies (Harlingen en Waadhoeke), maar ook door fondsen, giften en contributies. Ook een bijdrage van de PKN Franeker is daarbij zeer welkom.

Maar zonder de inzet van vrijwilligers gaat het niet.

Mocht u ook vrijwilliger willen worden, dan kunt u zich aanmelden via het secretariaat van de afdeling:

Tel.nr. secretaris: 06-10595106

Email-adres: nw-friesland@humanitas.nl

Website: www.humanitas.nl/noordwest-friesland

Thiadrik Twerda,
voorzitter afdeling Humanitas Noordwest Friesland

Oproep van Stichting Schuldhulpmaatje

Schulden hebben een grote impact op levens en hebben veel grotere gevolgen dan alleen geldproblemen. Wie schulden heeft komt er zelden op eigen kracht uit. Je hebt juist dan iemand nodig die in je gelooft en je helpt. Zonder te oordelen, maar gewoon met je aan de slag gaat om financieel orde op zaken te stellen. Onze maatjes doen dat!

Om ook in de toekomst ons werk voort te kunnen zetten, zijn wij op zoek naar een **nieuw bestuurslid**.

Helpt u ons?

Voor meer informatie of opgave kunt u contact opnemen met:

Anneke Politiek-Terpstra
Secretaris SchuldHulpMaatje Waadhoeke

schuldhulpmaatjewaadhoeke.nl (voor maatjes en algemene informatie)

uitdeschulden.nu (voor hulpvragers)

geldfit.nl (voor voorkomen van geldproblemen)

moneyfit.nl (voor jongeren met geldvragen)

eerstehulpbijschulden.nl (voor herkennen van geldzorgen)

ZIEKMELDINGEN / ZIEKENDIENST

Voor **ziekmeldingen** en **ziekenbrief**, de **ziekendienst** contacten. Zij zorgen voor een attentie thuis, informeren de predikanten en verzorgen de ziekenbrief

mw. L. de Beer-Dijkstra

mw. N. Ferwerda-Dotinga

mw. A. van Nimwegen-Vlietstra

mw. T. Palma-de Vries

KERKELIJKE STAND

MUTATIES:

Doorgeven aan:

Kerkelijk Bureau, Zilverstraat 36, 8801 KC

's morgens van 9.00-11.30 uur : 0517 393200 of via email: kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

Wilt u liever niet dat uw jubileum of verjaardag vermeld wordt, geef dat dan even door aan het kerkelijk bureau. 0517 393200 (ma tm vr tussen 08.00 en 12.00 uur) of kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

Wanneer uw naam niet wordt genoemd dan staat uw huwelijksdatum niet in ons bestand en is bij ons niet bekend. Neem ook in dat geval contact op met het kerkelijk bureau.

BERICHTEN VAN ACTIVITEITEN

Uitnodiging

Welkomstdienst

Zondagavond 6 november hopen we om 19.00 uur weer een Welkomstdienst in de Martinikerk te houden, waarvoor ook u/jij bent uitgenodigd.

Het thema is : Scheepke onder Jezus' hoede.

Voorganger : ds Henk Jan de Groot uit Burgum.

Muzikale medewerking : zanggroep "New Sound" uit Sexbierum

Orgel: Bauke van der Meer

Organisatie: IEC (Interkerkelijke Evangelisatie Commissie)

We hopen te genieten van woord, zang en muziek.

Komt u/jij ook?

Sint Maartenviering op 11 november in de Martinikerk

Net als vorig jaar vieren we het feest van Sint Maarten in de Martinikerk. Vrijdag 11 november a.s. zijn de kinderen weer welkom, er is een afwisselend programma van zingen, een verhaal, natuurlijk een snoepzak. We sluiten af met een wandeltocht via het Raadhuisplein, Noord en Voorstraat voorafgegaan door de Sterne Slotlanders.

We beginnen om 18.00 uur, de kerk is vanaf 17.45 uur open. Rond 19.00 uur ontbindt de stoet zich dan weer op de Breedeplaats. De toegang is gratis, dankzij een spontane bijdrage van het Klaarkampster Weeshuis.

Vanwege de beperkte plaatsruimte is het beslist noodzakelijk dat u zich aanmeldt, dat kan via de website: www.martinikerk600.nl

Neemt u de bevestiging, op papier of uw mobiel, mee naar de kerk, dit om teleurstelling te voorkomen?

Pieter Oosterhof

Voorzitter: Jeanet Veenstra
Penningmeester: Pieter Walinga

Bankrekeningnummer: **NL07 RABO 0313 2032 29**

OUD PAPIER

In het weekend van **4 en 5 november** en in het weekend van **2 en 3 december** staat de oud papiercontainer op de P.J. Troelstrastraat 24 (C.B.S. De Toermalijn).

Het oud papier graag **zaterdags voor 12.00 uur** bij de container brengen, deze wordt kort na 12.00 uur opgehaald. Bent u een keer te laat, neem uw oud papier dan s.v.p. weer mee.

Opbrengst oud papier augustus: € 125,32

**VANDAAG LEZEN WIJ...
LEESROOSTER**

do 3 nov	2 Koningen 6:8-23	Wij zijn met meer
vr 4 nov	2 Koningen 6:24-7:2	Zondebok
za 5 nov	2 Koningen 7:3-20	De hemelsluizen gaan open
zo 6 nov	2 Koningen 8:1-6	Met terugwerkende kracht
ma 7 nov	2 Koningen 8:7-15	Zelfvervullende profetie?
di 8 nov	2 Koningen 8:16-29	Familiebanden
wo 9 nov	2 Koningen 9:1-13	Een 'schone' lei
do 10 nov	2 Koningen 9:14-29	Nabot gewroken
vr 11 nov	2 Koningen 9:30-37	Gekapt
za 12 nov	Lucas 20:20-26	De mond gesnoerd
zo 13 nov	Lucas 20:27-40	Woorden van eeuwig leven
ma 14 nov	2 Koningen 10:1-17	Niemand ontkomt
di 15 nov	2 Koningen 10:18-36	Baal neergeslagen
wo 16 nov	2 Koningen 11:1-20	Verborgene baby wordt koning
do 17 nov	2 Koningen 12:1-9	Het kind en de hogepriester
vr 18 nov	2 Koningen 12:10-22	Herstelwerkzaamheden
za 19 nov	2 Koningen 13:1-9	Hardleers
zo 20 nov	2 Koningen 13:10-25	Geluk bij een ongeluk
ma 21 nov	Lucas 20:41-21:4	Major donor
di 22 nov	Lucas 21:5-19	Blij vooruitzicht?
wo 23 nov	Lucas 21:20-38	Hij komt!
do 24 nov	Filippenzen 1:1-11	Verlangen
vr 25 nov	Filippenzen 1:12-26	Doelgericht
za 26 nov	Filippenzen 1:27-2:11	Eenheidsstreven
zo 27 nov	Filippenzen 2:12-18	Advent I Inspanning
ma 28 nov	Filippenzen 2:19-30	Meeleven
di 29 nov	Jesaja 9:7-16	Gods woede
wo 30 nov	Jesaja 9:17-10:4	Kannibalisme
DO 1 DEC	Jesaja 10:5-19	Hoogmoed komt voor de val
vr 2 dec	Jesaja 10:20-27	Nog even
za 3 dec	Jesaja 10:28-34	Nietsontziende macht
zo 4 dec	Jesaja 11:1-10	Advent II - De telf van Isai

ALLERLEI

UITNODIGING

Bij deze wordt u uitgenodigd tot het meevieren van de aanstaande bijzondere kerkdienst, welke zal worden gehouden op:

Zondag 6 november

Grote kerk Harlingen, Kerkepad 3

Aanvang van de dienst: 10 uur

Voorganger: Ds.T.G. van der Linde

Muzikale medewerking wordt verleend door: **“Spirit of Joy”**

Wie zelf een muziekinstrument heeft, kan dit meenemen.

Ook zijn er aan het eind van de dienst instrumenten beschikbaar zodat we allemaal mee kunnen doen.

Heeft u geen vervoer dan kunt u contact opnemen met
Adeline Jukema, Ivonne de Jong.

namens de commissie Bijzondere kerkdiensten
Adeline Jukema

Terugblik Openstelling Martinikerk 2022

2022 was, wat de tentoonstellingen in de Martinikerk betreft, een bijzonder jaar. Er zijn er nog nooit zoveel bezoekers geweest als dit jaar. In februari en maart de fototentoonstelling van Fotoclub De Zoeker n.a.v. 600 jaar Martinikerk met kleine én grote foto's die een veelzijdig beeld gaven van de kerk.

Vervolgens eind mei/begin juni is de tentoonstelling “Joodse componisten” in de kerk, deze expositie overlapt zelfs enkele weken met Gaia, de grote verlichte wereldbol die eind april, begin mei in het koor van de kerk hangt.

Vanaf 30 april is de expositie “Noach's animalen, - de ark van Noach” te bezichtigen, kunstwerken in alle soorten technieken, van olieverf schilderijen tot bronzen beelden, aquarellen en etsen, fine-art fotografie enz.

Vanaf 28 augustus is er de traditionele tentoonstelling van de meer plaatselijke en regionale kunstenaars met als bijzonderheid vier schilderijen die door Oesje Zegel én Douwe Elias gezamenlijk zijn gemaakt.

Gedurende de openstelling was corona “uit beeld” en waren er dus ook geen reisbeperkingen meer. De meeste bezoekers die een reactie achterlieten hadden Nederland als vaderland. Er waren zeker ook reacties van Europese bezoekers zoals uit Denemarken, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland. Er kwamen ook bezoekers van buiten Europa, zoals bezoekers uit Californië (Verenigde Staten), Brazilië, Willemstad (de Nederlandse Antillen), Ottawa (Canada) en zelfs uit Nieuw Zeeland naar de Martinikerk en lieten een reactie achter in het gastenboek.

Natuurlijk vormen de bezoekers uit Nederland de hoofdmoot, alle provincies zijn eigenlijk wel vertegenwoordigd, een korte bloemlezing: Den Bosch, Kolham, Almelo, Laren (Gelderland), Markelo, Rotterdam. Maar “fansels ek út Fryslân”: t.w. Sneek, Buitenpost, Tzummarum, Leeuwarden, Oosterbierum, Gorredijk.

Maar ook Franekers en zelfs oud-Franekers weten de weg te vinden, het aantal geschreven reacties is echter beperkt. Toch nog enkele reacties:

Op 23 mei schrijft Paula Keuning: Prachtig om hier weer eens te zijn. Jarenlang hier gekerkt.”

Op 24 augustus schrijft Tina Joy Schrier dat zij de “great-granddaughter” is van Hans Tichelaar uit Franeker.

Vorig jaar was er een nieuw “fenomeen”, n.l. de bekendheid, via Omrop Fryslân en YouTube, van onze predikanten en organist, dit jaar zijn die reacties er ook. Nu is dat alleen nog mogelijk door de uitzendingen via Kerkomroep en/of YouTube op zondagochtend, er werden verschillende reacties geschreven:

Op 14 mei schreef Emke Dijkstra: “Bijzonder, ik kom elke zondag hier, online vanuit Canada.”

Op 17 mei schreven Ria en Roelof: “Enorm genoten van Jochem z'n orgelspel. Tevens naar de “mooie” aarde gekeken.”

Op 26 mei schrijft ene H. Faber: "Vaak gezien op YouTube de zondagse diensten. In werkelijkheid prachtige kerk. Mijn tante, vandaag 99 jaar geworden, heeft ooit nog op het orgel gespeeld tijdens de dienst. Mooi om eens te zien."

Op 22 augustus schrijft Wiebren: "In noflik petear hawn yn Jochum's tsjerke, oant de oare kear."

In totaal zijn er vijf exposities geweest en bij iedere expositie zijn er natuurlijk opmerkingen gemaakt.

De tentoonstelling rond de Joodse componisten, een indrukwekkend geheel van foto's en documenten van "fijn besnaarde zielen in een barbaarse tijd". Tegelijkertijd hing de indrukwekkende Gaia-wereldbol in het schip van de kerk.

Enkele opmerkingen:

"Bijzonder indrukwekkend, hoe kwetsbaar". Of: "Bezinning: we hebben maar één aarde, behandel haar respectvol. "Wat een beeld, die kostbare aarde in zo'n kostbaar huis als dit." Op 11 mei schrijft ene Maria: "Gaia, Moeder Aarde, prachtig. Heel bijzonder, ik ben er stil van. Govert Schilling, dat verhaal dat jij vertelde. Dank."

Op 12 mei schrijft Truus Hofstra: "Een prachtige tentoonstelling, vooral ook het verhaal over de Joodse componisten en musici. En de wereldbol, indrukwekkend!"

Ook op 12 mei een anonieme reactie: "Wat imposant. Het maakt je klein. Kijk of je Nederland kan ontdekken en je beseft hoe groot de andere continenten zijn. Laten we met z'n allen goed op dit bolletje passen."

Op 8 juni schrijft Jos Verbeek: "Mooie tentoonstelling over de jaren voor en na de oorlog in de muziek. Kwam veel namen tegen uit mijn jaren aan het conservatorium in Utrecht."

In de zomermaanden is er de expositie "Noachs Animal", ook hier werden zeer positieve reacties achtergelaten.

Op 6 juli schreef Sietske: "Hele mooie werken in een prachtige sfeervolle kerk. Mooie combinatie."

20 juli liet Trudy weten: "Mooie tentoonstelling in een mooie omgeving en mooie kerk."

23 juli schreef Anneke: "Mooie expositie, elke keer weer een verrassing in deze kerk. Houten sculpturen zijn erg bijzonder."

De familie Brijker laat op 26 juli weten: "Blij met steeds weer mooie tentoonstellingen in deze kerk."

Ook de september-expositie kan op positieve reacties rekenen. M.n. de schilderijen die door Oesje Zegel én Douwe Elias samen zijn gemaakt. Dat vindt Marjan Overdijk ook, zij schrijft: "Prachtige kunst van Oesje Zegel en Douwe Elias."

Op 7 september was er zelfs nog een extraatje, schrijft een anonieme gast uit Deventer: "Prachtige kerk! En toen ging het orgel ook nog spelen. Zo mooi, dank u wel!"

Waren er ook negatieve reacties? Eigenlijk niet....zorgvuldig bladerend kwam ik een opmerking tegen die ook nog als tip kan worden opgevat:

Op 20 juli laat iemand een anonieme reactie achter: "Jammer dat er niets meer herinnert aan de naamgever van deze kerk: Martinus van Tours!"

Zo nu en dan worden ook de vrijwilligers genoemd, vaak maar een korte opmerking, en ook dit jaar alleen maar positief!

Op 13 juli schreef Yvonne uit Alkmaar: "Dank voor de gastvrijheid."

Op 22 juli schreef Corry Boekhout: Prachtige kerk! En een heel gastvrije ontvangst!

Op 3 september schrijven de families Dunnink en Overweg: "Mooie kerk en vooral gastvrije mensen. Bedankt!"

En op 8 september laten Henk en Lida uit Duiven weten dat "het een prachtige kerk is. Fijn dat er vrijwilligers zijn die hier hun tijd en aandacht in steken."

Dit was dan, samengevat, een overzicht van de opmerkingen en reacties uit het gastenboek!

Pieter Oosterhof

Project Kerstengel

Het hartverwarmende adventsproject 'Kerstengelen' is een bijzonder project te midden tussen alle andere Present-projecten. Door voor elkaar een 'kerstengel' te zijn, geef je in een donkere tijd even wat extra aandacht aan mensen die het nodig hebben.

Een Kerstengel bemoedigt iemand, desgewenst anoniem. De bedoeling is om één of meerdere keren tijdens de adventsperiode van zondag 27 november t/m zaterdag 24 december aandacht te besteden aan de toegewezen begunstigde. Het project gaat om het gebaar, niet om de hoeveelheid en zeker niet om geld. Iedereen jong en oud, groot of klein, kan zich aanmelden als kerstengel.

Lijkt het je wat om in de adventsperiode een Kerstengel te zijn voor een ander? Aan wie kunt u daarbij denken? Eigenlijk gewoon iedereen.... ouderen, jongeren en kinderen, zieken en gezonden, stille peinzers en drukke baasjes, verdrietige en opgewekte types. Iedereen die wel een lichtpuntje kan gebruiken zoals:

- een brief, verhaal, spreuk of gedicht;
- een bloemetje;
- een tekening;
- iets lekkers;
- een zelfgemaakte kaart, kerststukje of... ;
- een aardigheidje, een symbool;
- een bezoekje;
- of wat de engel zelf ook maar bedenkt!

Hoe werkt het? Iedereen kan zich aanmelden als Kerstengel via onze website of email adres kerstengel@presentnwf.nl

Wij maken dan een koppeling met mensen die bij ons als begunstigden zijn aangemeld.

Kerken kunnen zowel begunstigden aanmelden als kerstengelen.

Aanmelden kan tot 10 November 2022

Voor meer informatie over deze actie en het werk van Present Noordwest Friesland, kijk op <https://stichtingpresent.nl/noordwestfriesland/kerstengels-gezocht/>

Via Present een lichtpuntje zijn voor de mensen om ons heen...doet u mee?

Hartelijke groet,
Team Project Kerstengel Noordwest Friesland

Bartiméus, kalenderactie

Sofie wil ook lekker leren en spelen!

Voor de meeste kinderen is het heel normaal: onbevangen en met plezier samen leren en spelen. Maar niet voor hun leeftijdgenootjes die slechtziend of blind zijn, zoals Sofie.

De leerlingen van Bartiméus hebben uw hulp hard nodig

Wist u dat er voor deze kinderen weinig leer- en speelmaterialen beschikbaar zijn? Het beperkt zich tot lesboeken die worden omgezet in braille en grootletter, en daar houdt het mee op. Terwijl leerlingen met een visuele beperking de wereld vooral ontdekken door te luisteren en te voelen. Toch wordt daar geen rekening mee gehouden. Onvoorstelbaar, vindt u niet?

Als we niets doen, is de kwaliteit van het onderwijs voor deze kinderen dus veel lager. Op de school van Bartiméus zetten de leerkrachten daarom alles op alles om voldoende aangepaste leer- en speelmaterialen aan te bieden. Maar dat kan het team niet alleen. Daarom wil het Bartiméus Fonds helpen met een financiële bijdrage.

Samen kunnen we extra onderwijsmaterialen mogelijk maken

Doe ook mee en doneer voor deze kwetsbare kinderen. De leerlingen en leerkrachten dromen bijvoorbeeld van een waterbak of waterstroom op het speelplein, voor het vak natuureducatie. Verder is er grote behoefte aan meer leer- en speelmaterialen met geluid, aangepaste driewielers, tandems en een veiliger voetbalveld. Met uw bijdrage kunnen we deze wensen in vervulling laten gaan!

DONEER €20,- EN ONTVANG DE KALENDER

Bij [uw donatie van €20,- of meer](#) ontvangt u nu onze Nederland Kalender 2023. Deze kleurrijke kalender is exclusief voor het Bartiméus Fonds gemaakt en bevat twaalf sfeervolle foto's van monumenten en plaatsen in ons land. Deze kalender vindt u nergens anders!

U kunt doneren via de website van het Bartiméus Fonds: bartimeusfonds.nl/kalender2023. Of scan de QR-code. Alvast hartelijk dank voor uw gift!

Annemijn Zumbrink/Reintsje Visser

In rûntsje om mei de hûn....”

It libben bestiet út wat jaan en wat nimme en sa wurket it ek mei my en myn baaskes. In skoftke werom kaam der ien by ús mei in koffer. Ik der op de noas by, want wa wit, siet der wol wat foar my yn (ik bedoel wat lekkers fansels). It ding gie iepen en der kaam net wat lekkers út, mar in glimmend ding fan metaal. It rûkte nergens nei, dus myn ynteresse wie alwer fuort. It wie ek tiid foar ús rûntsje om, dus ik fûn it wer fierstente lang duorjen. Mar doe! De frou sette dat ding tsjin har mûle oan en doe kaam my der dochs in raar lûd út! Ik skrok my naar en hie poaten te min om bûten te kommen! Fuort woe ik, fuort fan dy rare lûden dy't my sear oan de earen diene!

En no sit se alle dagen op dat ding om te blazen.... It begjint hjir en dêr al wat op muzyk te lykjen, mar betiden haw ik noch hieltyd oanstriid om út te naaien... Mar ja, we moatte wat jaan en wat nimme, sa komme we mei-elkoar troch de tiid. Sy ergerje harren ek wolris oan myn geblaf no?

Poat fan Joska

Foto van Startzondag 2 oktober

VROUWENGROEP "DE SCHAKEL"

22 november in De Rank om 9.45 uur

Een gezellige morgen met eigen leden. Spelletjes, quizen en zingen.

Hartelijke groet, namens "De Schakel"
Ymkje Santema-Hogendorp

Chr. Vrouwengroep Samen Sterk

Dames,

Op 28 november komt dhr. H. Alberts. Hij gaat het boek met ons bespreken: "Kind van het water"
Schrijfster is Marianne Witvliet.

Gasten, jullie zijn van harte welkom.

Voor informatie kunnen jullie terecht bij onze secretaris Mevr. A de Jong- Nijk.

Hartelijke groeten,
het bestuur

PCOB Franekeradeel e.o.

Donderdag 17 november 2022, 14.30 uur in "De Rank"

De heer Bert Looper, eerder directeur van Tresoar, behandelt in zijn lezing alle aspecten van het bakkersvak vroeger en nu, aan de hand van historische beelden en filmmateriaal.

De titel van zijn lezing heet: **"Alles over suikerbrood, oranjeboek en dúmkes"**

Voorzitter PCOB,
Sander de Zeeuw

AGENDA

Vrijdag 4 en 5 november
oud papier

zondag 6 november
Radio "Eenhoorn" 9.30 uur: evangelist D. Wolbers

zondag 13 november

Radio "Eenhoorn" 9.30 uur: ds. P. Speelman, Folsgeare

donderdag 17 november

PCOB, 14.30 uur in De Rank

vrijdag 18 november

Viering Saxenoord, 16.00 uur o.l.v. ds. Teije Osinga

20+ gespreksgroep, 18.30 uur, Frisia 22 pastorie, opgave via ds. Ypma: s.ypma@hetnet.nl

zondag 20 november

Radio "Eenhoorn" 9.30 uur: ds. J. van Olffen, zondagvoleinding

dinsdag 22 november

De Schakel, 9.45 uur in De Rank

vrijdag 25 november

Viering Roordastate, 19.00 uur o.l.v. ds. Sytze Ypma

Viering Froonacker, 10.00 uur o.l.v. ds. Teije Osinga

zondag 27 november

Radio "Eenhoorn" 9.30 uur: maj. Fr. van der Werf, Leeuwarden

maandag 28 november

Chr. Vrouwengroep Samen Sterk, 19.45 uur in De Rank

donderdag 1 december

Koffieochtend Saxenoord / Saxenstate

zaterdag 2 en 3 december

oud papier

Jeugdouderlingen: Nynke-Aly Miedema-Kamstra
Marije Miedema-Epema